

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, राजश्व उपसमूह प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा						पूर्णाङ्क :- २००
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	100	40	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	100	40	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता						पूर्णाङ्क ३०
	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		
	अन्तर्वार्ता	30	-	मौखिक		

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७८/१२/२९

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, राजश्व उपसमूह प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- प्रशासन र व्यवस्थापन

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

1. सार्वजनिक व्यवस्थापन

- 1.1 सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र, नवीनतम अवधारणा, विद्यमान चुनौती तथा समाधानका उपायहरू
- 1.2 प्रशासनिक विधिहरू (कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतिकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति, व्यवस्थापकीय परीक्षण)
- 1.3 संगठनको परिचय, स्वरूप, सिद्धान्त तथा संगठन गठनका आधारहरू
- 1.4 संगठनका केही प्रमुख पक्षहरू: संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशीलता र समूहगत कार्य
- 1.5 संगठनमा संचार, समन्वय, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकनको महत्व
- 1.6 व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्तहरू
- 1.7 कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- 1.8 व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- 1.9 मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- 1.10 व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया र नेतृत्व
- 1.11 व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरू : कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, गुनासो व्यवस्थापन, श्रमिक संगठन (Trade Union) र सामुहिक सौदावाजी (Collective Bargaining), सम्पूर्ण गुण व्यवस्थापन (Total Quality Management)
- 1.12 वार्ता तथा संभौता सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान
- 1.13 व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र संगठनमा महत्व
- 1.14 सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रशासनको भूमिका
- 1.15 सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- 1.16 सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा बडापत्र
- 1.17 विश्व व्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र प्रयोग
- 1.18 विमानस्थल व्यवस्थापनका नयाँ अवधारणाहरू वारे जानकारी
 - सार्वजनिक निजी साझेदारी (PPP) माध्यमबाट निजीकरण व्यवस्था
 - व्यवस्थापन करार (Management Contract)
 - कर्पोरेटाइजेशन
 - निर्माण, स्वामित्व, संचालन, हस्तान्तरण (BOOT)
 - स्थानीय तहमा हस्तान्तरण र संचालन

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

2. आर्थिक प्रशासन

- 2.1 आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरू र महत्व
- 2.2 बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, मूल्याङ्कन प्रक्रिया र बजेट चक्र
- 2.3 आर्थिक विकासमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- 2.4 विकास प्रशासनको अवधारणा र सिद्धान्तहरू
- 2.5 नेपालमा विकास प्रशासनका प्रयास, अवरोध, चुनौती तथा सम्भावनाहरू

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, राजश्व उपसमूह प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.6 योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया
- 2.7 योजनाबद्ध विकासको अवधारणा र चालु आवधिक योजना
- 2.8 नेपालमा सार्वजनिक संस्थाको वित्तिय प्रणाली, अवस्था, समस्या र चुनौतीहरु
- 2.9 राष्ट्रिय विकासमा सार्वजनिक संस्थानहरुको भूमिका
- 2.10 नेपालको सार्वजनिक संस्थानमा जनशक्ति व्यवस्थापन
- 2.11 दिगो विकास लक्ष्य (Sustainable Development Goals)

3. राज्य व्यवस्था र कानून

- 3.1 राज्य व्यवस्थाको परिचय तथा संचालनको सिद्धान्त
- 3.2 शासनका आधारभूत पक्षहरु: अवधारणा, सन्दर्भ र विशेषताहरु
- 3.3 नेपालको शासन प्रणाली
- 3.4 नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको वर्तमान संविधान
- 3.5 सूचनाको हक र सार्वजनिक उत्तरदायित्व
- 3.6 पारदर्शिता, जवाफदेहीता, सदाचारिता र समावेशीता
- 3.7 सामाजिक न्याय तथा समानता
- 3.8 सांस्कृतिक विविधता र सामाजिक परिचालन

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	लामो उत्तर	समस्या समाधान
प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्धी	(क)	५०	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
जम्मा		१००	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०	४ प्रश्न X २० अङ्क = ८०

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, राजश्व उपसमूह प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

1. राजस्व प्रशासन
 - 1.1 राजस्व प्रशासनको सैद्धान्तिक अवधारणा
 - 1.2 राजस्व नीतिका सिद्धान्तहरू
 - 1.3 कर, भंसार र अन्तशुल्क सम्बन्धी जानकारी
 - 1.4 राजस्वको वर्गीकरण र संचालन प्रक्रिया
 - 1.5 राजस्वका श्रोतहरूको पहिचान तथा संकलन प्रक्रिया
 - 1.6 स्वदेशी संघ, सस्था, बैंक तथा व्यक्तिबाट ऋण तथा अनुदान प्राप्ति सम्बन्धि प्राबधान
 - 1.7 अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार, कर तथा भन्सार प्रणाली
 - 1.8 नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको राजस्व असुली र राजस्वका क्षेत्रहरू
 - 1.9 नागरिक उड्डयन प्राधिकरण महशुल/राजस्वका श्रोतहरू र सुधारका क्षेत्र
 - 1.10 राजस्व प्रशासनमा सूचना प्रविधिको उपयोग र चुनौती
2. सार्वजनिक लेखा र लेखा प्रणाली (Public Account and Accounting)
 - 2.1 लेखा र लेखा प्रणालीको अवधारणा र सिद्धान्त
 - 2.2 लेखाका प्रकारहरू र वर्गीकरण
 - 2.3 लेखा प्रणाली र प्रक्रियाहरू (Accounting system and procedures)
 - 2.4 नगद, प्रोदभावी र सुधारिएको प्रोदभावी लेखांकन प्रणाली
 - 2.5 दोहोरो लेखा प्रणाली (Double entry book keeping system)
 - 2.6 सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance), बासलात (Balance Sheet), तथा आय तथा व्यय विवरण (Income and Expenditure Statement),
 - 2.7 लेखा प्रणालीसंग सम्बन्धित शब्दावलीहरूको ज्ञान (Knowledge of accounting terminologies)
 - 2.8 Chart of Accounts
 - 2.9 सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन: बजेट निर्माण, बजेट वर्गीकरण, मध्यकालिन खर्च संरचना, वित्तीय अनुशासन, उत्तरदायित्व र पारदर्शिता, नतिजामा आधारित खर्च प्रणाली
 - 2.10 लेखा प्रणालीका क्षेत्रहरू (Areas of accounting system)
 - 2.10.1 वित्तीय लेखांकन (Financial account)
 - 2.10.2 व्यवस्थापन लेखांकन (Management account)
 - 2.10.3 आय लेखांकन (Income account)
 - 2.10.4 परियोजना लेखांकन (Project account)
 - 2.10.5 लागत लेखांकन (Cost account)
 - 2.10.6 जिम्मेवारी लेखांकन (**Responsibility accounting**): लागत केन्द्र (Cost center), लाभ केन्द्र (Profit center), लगानी केन्द्र (Investment center), स्थानान्तरण मूल्य निर्धारण (Transfer pricing)
3. लेखा समायोजन (Accounting adjustments)
 - 3.1 Accruals and Outstanding
 - 3.2 Prepaid Expenses

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, राजश्व उपसमूह प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.3 Reconciliation of Accounts
- 3.4 Adjustments

4. लेखांकन नीतिहरू (Accounting policies)

- 4.1 Depreciations
- 4.2 Debtors management
- 4.3 Procurement management
- 4.4 Inventory expenses and evaluation
- 4.5 Inventory evaluation and management
- 4.6 Working capital
- 4.7 Assets Management
- 4.8 Financial Statements
- 4.9 Profit-loss account
- 4.10 Balance sheet/ statement of financial position
- 4.11 Cash flow statement
- 4.12 Statement of changes in equity

5. वित्तीय विवरण विश्लेषण (Financial Statement Analysis)

- 5.1 Liquidity Ratios
- 5.2 Profitability Ratios
- 5.3 Activity Ratios
- 5.4 Leverage Ratios
- 5.5 DuPont Analysis
- 5.6 Profit Margin
- 5.7 Total asset turnover
- 5.8 Financial leverage

6. बजेट तथा वित्तीय योजना (Budget and financial planning)

- 6.1 Budget formulation, implementation and control
- 6.2 Financial planning
- 6.3 Capital Budget
- 6.4 Consortium Investment/Joint Investment management

7. नियन्त्रण र लेखा परीक्षण (Controlling and auditing)

- 7.1 अन्तिम लेखापरीक्षण (Final audit)
- 7.2 आन्तरिक लेखापरीक्षण (Internal audit)
- 7.3 आन्तरिक नियन्त्रण र यसका विधीहरू (Internal control and its methods)
- 7.4 कार्यसम्पादन लेखापरीक्षण (Performance audit)
- 7.5 व्यवस्थापन लेखापरीक्षण (Management audit)
- 7.6 कर लेखापरीक्षण (Tax audit)
- 7.7 Irregularity settlement
- 7.8 Tariff, Surcharge, Rebate, and Discount
- 7.9 Technical Audit
- 7.10 लेखा परीक्षण ऐन, २०४८ (Audit Act, 2048)
- 7.11 लेखा तथा लेखा परीक्षणमान - नेपाल लेखामान (NAS)

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, राजश्व उपसमूह प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 7.12 नेपाल लेखा परीक्षण मान (NSA 200, 210, 230, 240, 300, 320, 550 & 580)
7.13 International Financial Reporting Standard (IFRS 1,5 & 8)

8. ऐन नियम तथा बोलपत्र मूल्याङ्कन सम्बन्धी

- 8.1 स्थानीय बोलपत्र (Local bids), अन्तर्राष्ट्रिय बोलपत्र (International bids) तथा बोलपत्र मूल्याङ्कन मापदण्ड (Evaluation Standard)
8.2 Electronic Government Procurement system in Nepal
8.3 विद्युतीय खरिद प्रणाली सञ्चालन निर्देशिका, २०७४
8.4 बैदेशिक लगानी र एकद्वार नीति, २०४९ (Foreign investment and one window policy, 1992)
8.5 अन्तरसरकार बित्तिय व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (Inter-Government financial management act, 2074)
8.6 आयकर ऐन, २०५८ र आयकर नियमावली, २०५९ (Income tax Act, 2058 & Rules, 2059)
8.7 New dimensions in Nepal Airlines management: Foreign Investment, EPCF

दोस्रो पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

दोस्रो पत्र (विषयगत)			
विषय	खण्ड	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
सेवा सम्बन्धी		१००	२ प्रश्न \$!) cı = @) ४ प्रश्न \$ @) cı = *)